

Byens blege desperation

Film

Af Jens Andersen

»Mord i mørket« er en filmatisering af Dan Turèlls herlige krimi af samme navn, og et dansk forsøg på at lave en vaskeægte B-film, med alle dens storbyingredienser af hårdkogt kriminalitet og kærlighed.

Den er professionelt drejet, smukt filmet, rimelig underholdende, men først og fremmest bemærkelsesværdig for sine skuespillerpræstationer, hvoraf Michael Falch i den mandlige hovedrolle risikerer at udsætte sig selv for årets Bodil.

Han spiller en ung journalist på avisen »Bladet«, og har nået det sympatiske punkt i sin karriere, hvor han, træt af at være leverandør af letlæselige historier om sex og vold, ønsker at sige fra. Men redaktør Otzen (Morten Grunwald) kommer ham i forkøbet og fyrer ham på stedet. Adrenalinets veje er uransagelige!

Journalisten flakker rundt

i sit kvarter: Det beskidte Distrikt - Vesterbro/Istedgade - lidet anende, at han meget snart, ved tilfældigheders spil, skal vikles ind i linier af død og kriminalitet.

Hans bedste ven, narkokurieren Ole Kok (Tommy Kenter), likvideres en nat af håndlangere for »Den Tynde«, distriktets gangsterkonge og narkoboss. Politiet forkludrer sagens opklaring, og da journalisten, udstyret med en seksløber fra antikvarboghandler Bille (Ove Sprogø), beslutter sig for at tage sagen i egen hånd, strammes nettet omkring ham. En linie af død synes at trækkes efter journalisten, og det udvikler sig til en mareridt-agtig tour de force. Pludselig er han på flugt fra alt og alle. Han er en storby-nomade, inde i mørket, både sjæleligt og fysisk, ikke til at fange for hverken »Den Tynde«, redaktør Otzen, kommissær Ehlers (Ole Ernst) eller kæresten Barbara.

Vor tids helt

Filmen er Michael Falchs - helt og holdent. Ikke kun fordi han er med i næsten samtlige scener, men fordi han fremturer med en energi, vitalitet og mandlig udstråling, der erbjergtagende, og ikke

set i dansk film siden Ole Ernst var ung og desperat.

Med usædvanlig talent for rollens muligheder er det lykkes Falch at gøre Turèlls Philip Marlowe-agtige mand lidt yngre og mere tidssvarende. Denne hård/bløde mandetype, der med lange skægstubbe og krøllet slips slår en proper næve med tårer i øjenkrogen, er efter sigende den foretrukne blandt tidens kvinder.

Dobbeltheden spiller Falch ud af hele sin sjæl og krop. »... jeg kan ikke fordrage bløde løg«, betror han vennen Ole Kok i en scene, hvor det bløde og hårde mødes i en vidunderlig duet for klaver og saxofon.

Tommy Kenter spiller Ole Kok, for en gangs skyld uden at overdrive, og dermed får denne sørgelige Vesterbro-skæbne sitrende skuespil med på vejen.

Bogen og filmen

Filmens handlingstråd er tynd, tyndere end bogens, og er peppet op med scener fra andre Turèll-krimier, men rummer slet ikke bogens styrke: »tonen«, journalistdetektivens indre monolog, der med distanceret ironi og bidende sarkasme kommenterer livets gang på Vesterbro.

Dér, hvor filmen rammer noget af det turèll'ske univers, er den visuelle skildring af »den blege desperation« - storbyens miljøer og skæbner på godt og ondt. Storbynat-ten er stemningsfuldt fastholdt i Claus Loofs kamera, hvor scenerier fra storbyens organisme: havn, jernbane og gade, er sprængfyldt med moderne poesi: flimrende lysskær af regn, damp og fart - så at sige!

»Mord i mørket« er, som alle B-film, en rigtig mandehørmer, men med en masse intelligente undertoner og antydninger, som da kameraet i en af filmens sidste scener fanger den unge helt, journalisten, sammen med den gamle helt, antikvarboghandleren, på vej hjem fra en fælles selvtægt. Med armene familiært om hinanden og i baggrunden et hus med indskriften: »Mændenes hjem«!

For sådan er storbyen - mændenes hjem - et koncentrat af den patriarkalske tilværelse: hård og hurtig. Storbyen som en stadig gentagelse af deadline, her er kun i glimt plads til skønheden og kærligheden.

»Mord i mørket«. Instr.: Sune Lund-Sørensen. Premiere i dag. København, Århus, Aalborg, Odense, Vejle, Esbjerg, Næstved og Roskilde.